

Božićni poklon

Džo Moler - 15. decembar 2005.

Pijem jutarnju kafu i gledam gomilu stvari nabacanih pored mog kreveta koje treba strpati u jedan kofer. Ko će da nosi dva kofera, previše je, a pokloni? Dovraga i pokloni.

Kad pomislim ranijih godina ubijem se kupujući poklone i preznojim se birajući ih po radnjama prepunim prazničnih kupaca. Jednom je jedan moj mali rođak tamo iz zavičaja, poželeo igračku koja leti; helikopter. Kupim ja to i smestim u kofer. Ceo jedan kartonski kofer za helikopter. Odem ja tamo i dam mu. Dete se radovalo, pisalo mi je kasnije pisma da noću sanja kako se vozi helikopterom i dolazi kod mene. Pa dobro, bio sam srećan zbog toga, bar je neko zahvalan. Međutim jedne noći zove me moj brat od ujaka čijem sinu sam dao taj helikopter. "Slušaj bre ti Amerikanac", viče on sa one strane okeana, "ovaj tvoj helikopter, tvoji govnjivi poklon, detetu odleteo i razbio izlog robne kuće i sada smo ga nadržljali. Traže nam na ime odštete 500 maraka, a dete nikako da se smiri, ne može da zaspri bez te zafrknute igračke. Nego nemoj mnogo da se premišljaj, šalji 700 maraka i to odmah. Kad si znao da kupuješ takve gluposti, podnesi konsekvence bez razmišljanja".

- A što da šaljem 700 maraka, pitam ja, jer jedino tih 200 maraka razlike se nije uklapalo u scenario razbijanja izloga robne kuće u sred grada Požarevca.

- Kako zašto 200 maraka? Čudi se moj brat, pa valjda mene košta nešto ovaj razgovor telefonom, a i detetu sam morao da kupim neke džidžumindže da ga zavaram, a i to košta, razumeš?

Razumem, kažem ja i htedoh da ga oteram tamo gde ne treba, ali se zakočih još u zaletu i progutah strašnu psovku koja me je posle dugo pekla u stomaku.

Od tada više ne nosim poklone, dam klincima čokoladu i 20 dolara. Čokoladu deca pojedju, majka im uzme 20 dolara sutra za pijacu, a dete plaće i zove me telefonom da mu dam opet pare. Kako god okreneš zezneš se sa tim rođacima i tim poklonima. Zato nema više ni 20 dolara, samo čokolada.

Znam da me posle ogovaraju, blate, psuju ali me ipak ne bude u pola noći da traže neke nadoknade za štetu koju su prouzrokovali moji pokloni.

Ajd da ne pričam previše sada pred put, da me ne bi bio maler. Vas sve ovde pozdravljam i čuvajte mi novu kuću, a ja odoh da obidem moju staru. Ključevi su ispod otirača...

P.S.

Nikako ne bih želeo da neko dete sada za praznike ne dobije poklon od strica iz Amerike ili od bilo kog rođaka, bilo gde iz sveta, samo zbog ovog mog iskustva. To bi mi iskreno bilo žao, ali bar pazite kad kupujete poklone. Nemojte te američke avione i helikoptere, jer su nam dosta već štete naneli. Čak su i njihove igračke razbile izloge po Srbiji, a ne samo oni pravi bombarderi. Ja sam se, kao što čuste,

Džo Moler

Živi i radi u Njujorku.

Po profesiji moler, rođeni je pisac, u duši nostalgičar.

Ilustracija:
Vladan Nešović

izdužio 700 maraka u to vreme, mnogi su naravno daleko više ojađeni.

Srećan Božić i Nova Godina.

Jedan od onih iz Amerike koji uvek misli na vas iz zavičaja.

Džo Moler - 18. decembar 2005.

Pozdrav iz Zavičaja. Juče u Beogradu danas u Nišu, a sutra na slavu kod rođaka. Pozdrav svima iz jednog internet kafea gde je mračno, romantično, napolju sijalice, a ispred crkve kolačari čekaju da im se slavske kolače preseče. Ipak je ZAVIČAJ, ZAVIČAJ, ne može ga zameniti ništa, a ja sam nepopravljiv nostalgičar i hvalim i psujem ovaj narod. Ovo drugo možda iz prevelike želje što nije MALO bolji. Ali takav je kakav je, da budem iskren, i ja nisam ništa naročito. Ha ha

Kad budem imao više vremena napisaću vam opširniju "reportažu" Vaš Džo.

Džo Moler - 19. decembar 2005.

Eto i ovo da vam ispričam. Ja nikako ne mogu da zaboravim jedan mali autobus koji sam dobio od svog teče Miroslava Stoilkovića - Mirka, iz Beograda. Običan autobus, od pleha, lepo ofarban, a kroz prozore su se videli putnici. Gurao sam ja taj mali autobus svojim dvorištem, ispred kuće u kojoj smo živeli, i kružio njime po celi dan. 'Ej, kad biste samo znali koliko sam zemalja njime obišao. Ni ja ih se sada ne sećam, ali znam da ih je bilo mnogo. Obilazio sam i one zemlje za koje sam čuo da postoje i one za koje nisam čuo, koje sam izmislio u svojoj željnoj, prepunoj, šarenoj dečijoj mašti. Bio sam sâm u tom

dvorištu ispred kuće, nije bilo nijednog dečaka niti devojčice, jer kuća je bila negde na kraju grada i, u to vreme, tamo niko nije dolazio ni zalazio. A ja sam imao samo autobus od pleha sa putnicima i maštu koja nije imala granice. I putovao sam njime skoro svakog dana. Čekao bih ponekad da putnici izađu, popiju limunadu ili ručaju, pa bismo nastavili putevima mašte, nenadmašne u stvaranju tih nezaboravnih avantura. Afrika, Australija, Amerika, Kanada - jurio je moj plehani autobus i ništa nije moglo da ga zaustavi. Odmarao bih se ponekad u divnim toplim predelima pored reke Amazon, a zatim sam dolinom Misisipija vozio polako, gledajući da ugledam splav kojim splavare moji poznanici Haklberi i Tom Sojer. Onda bih išao kanjonima i planinama Srednje Amerike, u želji da sretmem Vinetua, Dejvi Kroketa, poglavicu Apača, revolveraše Divljeg zapada. Pa, onda, pored reke Nil i piramida, jezdili smo polako prema velikoj luci Aleksandrija. U Njujorku sam sreo Nikolu Teslu i obećao mu da ću jednog dana, kad odrastem, doći da živim u senci ovih oblakodera, u kojoj se, verovao sam tada, rađaju samo velike ideje i postaje se poznat i slavan.

Kasnije, kada bi palo veče, otišao bih da operem kolena, noge i ruke, zaprljane od silne vožnje po nepoznatim prostranstvima, pa bih put nastavio kroz beskrajne puteve svojih snova, i dalje gurajući onaj plehani šareni autobus, pun putnika koji nisu znali za umor.

Preturajući ovih dana po nekim starim koferima, spremajući se za ovaj put,

verovali ili ne, naiđem na taj autobus, baš taj kojim sam proputovao ceo svet, onaj svet koji sam tada znao, zamišljao ga i izmišljao. Delovao mi je jadno, malo izgripan i ulubljen. Oni nekadašnji putnici ležali su ispod sedišta ili su izašli i pogubili se negde. Ali, tek sad vidim da me taj autobus provozao po mnogo boljem i lepšem svetu nego svi oni kasniji divni i veliki avioni poznatih svetskih kompanija.

Mašta čini svašta, mislio sam dok sam ga čistio, glancao i sećao se svih onih lepih zemalja i onih zanimljivih ljudi koje sam sreo putujući u njemu, tih davnih, lepih godina svog veselog detinjstva, punog velikih očekivanja. Stavio sam ga na natkasnu pored kreveta gde spavam, sve u nadi da će, kad noćas zaspim, moja još uvek dečaćka duša ponovo krenuti na ona čudesna putovanja kroz predele i zemlje do kojih se može stići samo ovakvim autobusi-ma.

Džo Moler - 19. decembar 2005.

Hoću da kažem, bio sam zahvalan i voleo sam poklone u tim siromašnim vremenima kad je POKLON bio velika stvar. Jednom smo kao klinci u obdaništu čekali Novu godinu. Velika fabrika je obezbedila malo para i za nas klinge, pa je i velika radost bila na pomolu. Priredba. Svako od nas naučio recitaciju, pa čak i predstava o Crvenkapi. Velika jelka puna istinskih malih svećica, koje su gorele i mirisale na nešto lepo i praznično. Mi klinci presrećni. Šta li je u onim velikim i lepim paketima, svako se pitao i radovao toliko da su nas žmarci podilazili. A onda Deda Mraz, sa velikom bradom od vate i ogrtačem crvenim i punim pahulja previše se približio onoj jelki sa svećicama. Počeo je da gori, i to tako strašno i opasno da smo mi, deca počeli da plaćemo. Kao da smo suzama želeli da ugasimo Dedu Mrza. Verovali ili ne, taj tip je bio niko drugi nego čika Crni, šef vatrogasne službe i predavač predmeta protivpožarne odbrane. Skočio je odmah čim je primetio da gori i počeo da se kotrlja po podu koji je bio bina i gde se odigravala ta naša predstava. Isčezao je iza vrata sobe spavaone i na naše zaprepašćenje ponovo se vratio pošto je nalepio drugu bradu i brkove. Mi smo zabravili na poklone.

Tada smo naučili jednu stvar, iako mali, shvatili smo da je nečiji život najlepši poklon, i da nam je i od tih velikih kesa u boji, Deda Mraz, čika Crni, bio mnogo draži. Svi smo pojurili zagrlili ga i smejali se od sreće. Ja sam se smejavao i plakao, eto tako, jednostavno sam od sreće plako.

Džo Moler - 19. decembar 2005.

Eto, toliko, šta više da vam pričam, nema kraja bez Zavičaja. A ljudi su i zafrknuti, i dobri, i svakakvi, i zašto bi ih ja sada kudilo kad ni ja nisam bolji, ha ha ha...

Pozdrav iz Niša. Sutra Paraćin. U kafani Galerija gori kamin i očekujem da ću videti neko poznato lice. Moj prijatelj Bora sigurno svira na gitari i kad me bude video zasviraće onu moju "Sonja", hm, zna on nešto o meni. A lepo je doći tamo gde te neko zna, verujte mi...

Pozdrav, Džo.

nastavak u sledećem broju